

Správy – Reports

Aktuálne problémy v ochrane lesa 2009 – 18. ročník medzinárodného seminára

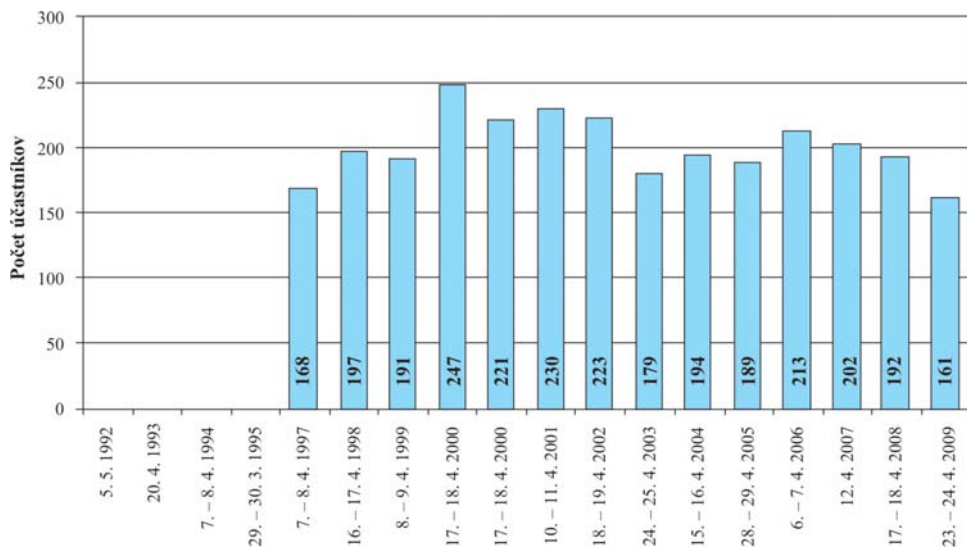
Každoročne v apríli, mesiaci lesov, organizuje Lesnícky výskumný ústav Zvolen – Lesnícka ochránárska služba odborný seminár o zdravotnom stave lesov. História seminárov siaha až do začiatku 70. rokov 20. storočia. Štátne lesy SSR pre svojich ochrárov od roku 1970 organizovali *porady* so špecialistami na škodlivé činitele z Lesníckeho výskumného ústavu. Po revolúcii v roku 1989 a reštitučnom navrátení lesov pôvodným vlastníkom bolo nevyhnutné rozšíriť cieľovú skupinu a informovať aj nových vlastníkov o škodlivých činiteľoch a prognóze ich vývoja. Z tohto dôvodu sa od roku 1992 organizujú už *semináre*, ktorých sa zúčastňuje odborná lesnícka verejnosť zo štátnej správy, štátni a neštátni vlastníci a obhospodarovatelia lesov a špecialisti z univerzít, Slovenskej akadémie vied a Lesníckeho výskumného ústavu. V roku 2009 sa tento seminár konal 23. – 24. apríla v Kongresovom centre kúpeľov Nový Smokovec, a. s. Išlo už o 18. ročník, ktorého sa zúčastnilo 161 registrovaných lesníkov. Účastníkom bol pri prezentácii odovzdaný recenzovaný zborník referátov zo seminára s 19 referátmi (ISBN 978-80-8093-081-3). Zborník zostavil Ing. Andrej Kunca, PhD., referáty lektorovali Ing. Pavol Hlaváč, PhD. a Ing. Pavel Toma. Okrem toho sa každému zaregistrovanému účastníkovi odovzdali odborné publikácie: Hlásny T. *a kol.*: Súčasný stav a prognózy vývoja hynutia smrečín na Slovensku; Konôpka J. *a kol.*: Nebezpečné smery vetra na Slovensku; Konôpka J. *a kol.*: Snehové polomy v lesných porastoch na Slovensku a Findš S., Petráš R.: Ekologické základy ochrany lesa proti poškodzovaniu zverou.

Na seminár bol pozvaný minister pôdohospodárstva Stanislav Becík, ktorý sa ho však kvôli dôležitým pracovným povinnostiam nakoniec nemohol zúčastniť. Seminár otvoril generálny riaditeľ Národného lesníckeho centra doc. Ing. Jozef

Konôpka, CSc. Vo svojom príchovore pripomenul zložitú situáciu, v ktorej sa súčasné lesníctvo nachádza, najmä s ohľadom na hospodársku krízu a kalimné premoženie podkôrneho hmyzu. Krízu prirovnával k veľkej hospodárskej kríze z rokov 1929 – 1933 a hľadal možné spôsoby riešenia aj v tej dobe. Prof. Ing. Július Novotný, CSc. sa účastníkom prihovoril nielen ako generálny riaditeľ Sekcie lesníckej MP SR, ale už aj ako „splnomocnenec vlády pre smrečiny a smrekové biotopy“. Vysvetlil úlohy a ciele splnomocnenca, možnosti získať finančné prostriedky zo zdrojov EÚ a otvorenosť pre riešenie problémov štátnych a neštátnych subjektov.

Druhý blok prednášok bol zameraný na zhodnotenie zdravotného stavu lesov, výskyt škodlivých činiteľov a prognózu ich vývoja. Informáciu zo spracovaných hlásení L 116 a skúsenosti Lesníckej ochránárskej služby v roku 2008 za Slovensko prezentoval Ing. Kunca, PhD., za Českú republiku Dr. František Soukup, CSc. a za Poľsko doc. Dr. hab. Wojciech Grodzki. Vo všetkých troch krajinách podobne pokračuje nárast škôd spôsobovaných predovšetkým lykožrútom smrekovým, mierne klesajú poškodenia podpňovkou smrekovou. Listožravce sú vo všetkých susedných krajinách v latencii, gradácia mníšky veľkohlavej sa očakáva okolo roku 2013.

Skúsenosti s ochranou lesa štátnych lesov Lesov SR, š. p., neštátnych lesov na príklade Urbáru Východná a Štátnej ochrany prírody SR odzneli v treťom bloku prednášok. Najväčšia kritika odznela z úst Ing. Koreňa, CSc., ktorý za súčasný kalimný stav smrečín do značnej miery viní mimovládne organizácie reprezentované najmä VLKom a odborníka na podkôrny hmyz z Ústavu ekológie lesa SAV vo Zvolene Ing. Jakuša, PhD. Títo veľmi aktívne podporovali svojimi stanoviskami úrady

Vývoj počtu registrovaných účastníkov na seminári Aktuálne problémy v ochrane lesa

životného prostredia v nepovoľovaní výnimiek na spracovávanie kalamít napr. v NPR Tichá dolina, ktorá z časti patrí aj Urbáru Východná.

Bloky prezentácií o výsledkoch výskumu s ich aplikáciou do praxe začali špecialisti na diaľkový prieskum Zeme a fotogrametriu. Veľké možnosti v zisťovaní stavu a zmeny oproti predchádzajúcim rokom poskytujú satelitné snímky s rozlíšením pixelu 30 m, resp. 5 m. Letecké snímky umožňujú rozlíšenie dokonca až 0,2 m. Z týchto podkladov NLC – LVÚ Zvolen spracováva tematické mapy v rozlíšení 1 : 25 000 a zabezpečuje aj ich interpretáciu.

V posledných 2 blokoch odzneli príspevky o biologickej ochrane lesa, o odumieraní limby, dubov, jaseňov, o unikátnom monitorovacom systéme požiarov a o vplyve abiotických škodlivých činiteľov na hynutie lesov, zvlášť smrečín.

Seminár *Aktuálne problémy v ochrane lesa 2009* uzavrel riaditeľ Lesníckeho výskumného ústavu Zvolen Ing. Zúbrik, PhD. Vo svojom príhovore poďakoval organizátorom z Lesníckej ochrannárskej služby, hosťom z Kúpeľov Nový Smokovec, a. s. a všetkým účastníkom za pozornosť a diskusné príspevky počas obidvoch dní. Zároveň vyjadril presvedčenie, že o rok sa so všetkými stretne opäť na už 19. ročníku odborného seminára o ochrane lesa.

Andrej KUNCA
 Národné lesnícke centrum
 – Lesnícky výskumný ústav Zvolen
 Stredisko lesníckej ochrannárskej služby
 Lesnícka 11, SK – 969 23 Banská Štiavnica
<http://www.los.sk>